

Kuratorium Oświaty
we Wrocławiu
Wydział Nadzoru Kształcenia Podstawowego i Specjalnego

Dolnośląskie Poradnie Psychologiczno – Pedagogiczne

- ❖ POSTĘPOWANIE W SPRAWACH O WYDANIE ORZECZENIA PRZEZ PORADNIĘ
PSYCHOLOGICZNO – PEDAGOGICZNĄ – DECYZJA ADMINISTRACYJNA

WROCŁAW 2018

Postępowanie w sprawach o wydanie orzeczenia (IV SA/Po 223/14 – Wyrok WSA w Poznaniu).

- ▶ Do postępowania w sprawach związanych z wydaniem orzeczenia, w zakresie nieuregulowanym w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1743) **stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.**

Postępowanie w sprawach o wydanie orzeczenia (IV SA/Po 223/14 – Wyrok WSA w Poznaniu).

Tworzonym w publicznych poradniach psychologiczno - pedagogicznych, **zespołom orzekającym w sprawach opinii i orzeczeń**, o jakich mowa w art. 127 ust. 18 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949), przysługuje status **organów administracji**.

Zespoły te podejmują swe rozstrzygnięcia, nazwane orzeczeniami, w formie **decyzji administracyjnych**.

Postępowanie w sprawach o wydanie orzeczenia (IV SA/Po 223/14 – Wyrok WSA w Poznaniu).

Konieczność i zasadność posłankowania się regulacjami kodeksowymi ujawnia się już na płaszczyźnie stosowania zasad ogólnych postępowania administracyjnego (art. 6-16 k.p.a.), na czele z **zasadą prawdy obiektywnej** unormowaną w art. 7 k.p.a. W myśl tego przepisu w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli. Z zasady tej **wynikają bardziej szczegółowe** obowiązki organu administracji: **wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego** (art. 77 § 1 k.p.a.) oraz **oceny** na podstawie całokształtu materiału dowodowego, czy poszczególne okoliczności istotne dla sprawy **zostały udowodnione** (art. 80 k.p.a.). Obowiązki te ciążyą zarówno na organie rozpatrującym sprawę w **pierwszej**, jak i w **drugiej instancji**. Tym bardziej, że, zgodnie z art. 136 k.p.a., organ odwoławczy może przeprowadzić na żądanie strony lub z urzędu dodatkowe postępowanie w celu uzupełnienia dowodów i materiałów w sprawie. (§ 25 ust. 5 ww. rozp. wyraźnie upoważnia organ II instancji do zasięgnięcia "w miarę potrzeb" opinii psychologa, pedagoga, lekarza lub innego specjalisty).

Postępowanie w sprawach o wydanie orzeczenia (IV SA/Po 223/14 – Wyrok WSA w Poznaniu).

- ▶ Zasadą jest, że zespoły orzekające, wydają orzeczenia dla uczniów szkół mających siedzibę na terenie działania poradni (§ 3 ust. 1), **na wniosek rodzica dziecka** (prawnych opiekunów) (§ 5 ust. 1). Ponadto składane jest oświadczenie wnioskodawcy, że jest on **rodzicem sprawującym władzę rodzicielską** nad dzieckiem lub uczniem, prawnym opiekunem dziecka lub ucznia lub osobą (podmiotem) sprawującym pieczę zastępczą nad dzieckiem lub uczniem (§ 6 ust. 2 pkt 4).
- ▶ Interpretacje sądu stanowią, że oboje rodzice reprezentują dziecko (KPA art. 28 + przepisy z Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego).

Jeżeli wniosek został złożony do zespołu niewłaściwego do jego rozpatrzenia, **dyrektor poradni niezwłocznie** przekazuje wniosek do poradni, w której działa zespół właściwy do rozpatrzenia wniosku, zawiadamiając o tym wnioskodawcę (§ 5 ust. 4).

Zespoły wydają orzeczenia **według wzoru stanowiącego załącznik** do ww. rozporządzenia.

Postępowanie w sprawach o wydanie orzeczenia (IV SA/Po 223/14 – Wyrok WSA w Poznaniu).

W związku z obowiązkiem wyczerpującego zebrania materiału dowodowego zarówno przez organ I jak i II instancji, częstym zarzutem formalnym, przy odwołaniu od orzeczenia, **jest niezasięgnięcie przez organy opinii specjalisty** – czasami jest to żądanie strony – (np. zaproszenie na posiedzenie zespołu specjalistów prowadzących dziecko).

Zgodnie z art. 78 § 1 k.p.a. żądanie strony dotyczące przeprowadzenia dowodu należy uwzględnić, jeżeli przedmiotem dowodu jest okoliczność mająca znaczenie dla sprawy. Żądania spełniającego powyższe wymagania organ może nie uwzględnić jedynie wyjątkowo – gdy nie zostało ono zgłoszone w toku przeprowadzania dowodów, jeżeli żądanie to dotyczyło okoliczności już stwierdzonych innymi dowodami, chyba że miały one znaczenie dla sprawy. Nie jest bowiem wykluczone, że sformalizowana, należycie umotywowana opinia tego specjalisty, mogłaby pozytywnie wpłynąć na zmianę nastawienia rodziców do zaleceń - zasada ogólna **przekonywania** (art. 11 k.p.a.).

Postępowanie w sprawach o wydanie orzeczenia (II SA/Sz 830/14 – Wyrok WSA w Szczecinie).

Należy zwrócić szczególnie uwagę na **zasadę prawdy obiektywnej** unormowaną w art. 7 K.p.a. z której wynikają bardziej szczegółowe obowiązki organu administracji tj. **wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego** (art. 77 § 1 K.p.a.) oraz **oceny na podstawie całokształtu materiału dowodowego** (art. 80 K.p.a.). Obowiązki te ciążyą zarówno na organie rozpatrującym sprawę w pierwszej, jak i w drugiej instancji – błędem jest kiedy organ nie wywiązał się z obowiązku wyczerpującego zebrania i wszechstronnego rozpatrzenia całego materiału dowodowego, nie dokonał też kompleksowej oceny stanu zdrowia dziecka w oparciu o wszystkie znajdujące się w aktach sprawy dokumenty.

Organy mają obowiązek odniesienia się do **wszystkich przedłożonych dokumentów**. Błąd formalny polega na nie odniesieniu się do wszystkich przedłożonych wraz z wnioskiem dokumentów, nie motywując nawet, dlaczego organy nie zgadzają się z nimi i dlaczego wskazań podnoszonych w tych dokumentach nie można uznać za zasadne np. wskazań lekarzy - specjalistów z zakresu jakiegoś schorzenia.

Postępowanie w sprawach o wydanie orzeczenia (II SA/Sz 830/14 – Wyrok WSA w Szczecinie).

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy (np. odwołanie od orzeczenia) organ I instancji powinien przeanalizować jeszcze raz **całość dostępnych dokumentów**, ewentualnie przeprowadzić inne dowody (**skorzystać z dodatkowej pomocy specjalistów – pisemne potwierdzenie wszelkich czynności**) - w celu właściwej oceny zasadności wniosku skarżącego.

Dopiero w oparciu o wszechstronne zbadanie sprawy pod względem okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, ocenić na podstawie całokształtu materiału dowodowego, czy zachodzi potrzeba wydania orzeczenia (np.: o potrzebie kształcenia specjalnego lub indywidualnego nauczania lub o braku potrzeby KS). Następnie swoje stanowisko w tej sprawie organ powinien wyczerpująco i jasno przedstawić i wyjaśnić w uzasadnieniu orzeczenia wskazując fakty, które uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, oraz przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej – w sposób odpowiadający kodeksowej **zasadzie przekonywania** (art. 11 K.p.a.).

Waga zaleceń zawartych w orzeczeniu do kształcenia specjalnego.

- Zalecenia sformułowane w orzeczeniu do kształcenia specjalnego są podstawą do przygotowania indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego (IPET).
- Zespół, który opracowuje IPET także dokonuje wielospecjalistycznej oceny funkcjonowania ucznia i może poszerzyć zakres wspomagania ucznia ze SPE.
- Aby dokonywać koniecznej korekty wspomagania ucznia z orzeczeniem w trakcie jego ważności sformułowano ostatni punkt zaleceń w druku orzeczenia mówiący o konieczności określenia sposobu dokonywania oceny efektów działań podjętych przez szkołę w celu realizacji zaleceń. Daje to możliwość wpływania na przebieg wspomagania ucznia z orzeczeniem, a wpływ na to mogą mieć rodzice, nauczyciele i specjaliści pracujący z dzieckiem oraz poradnia.

Dziękuję za uwagę